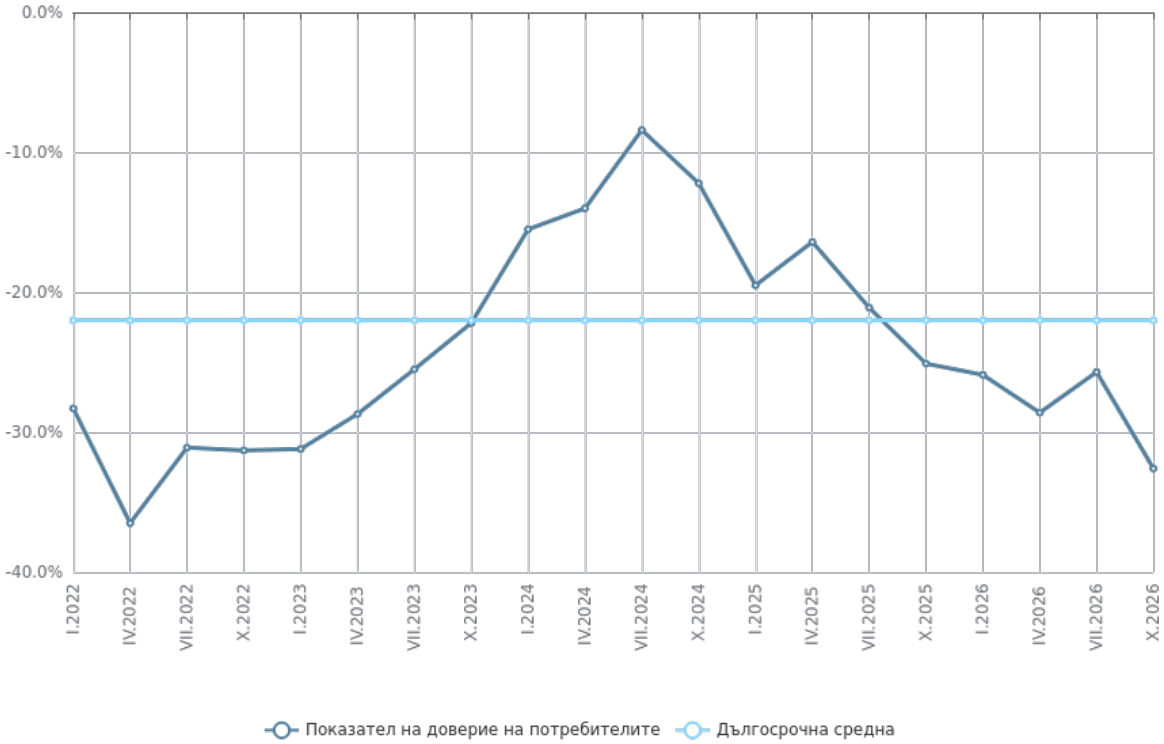
НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ - ОКТОМВРИ 2026 ГОДИНА

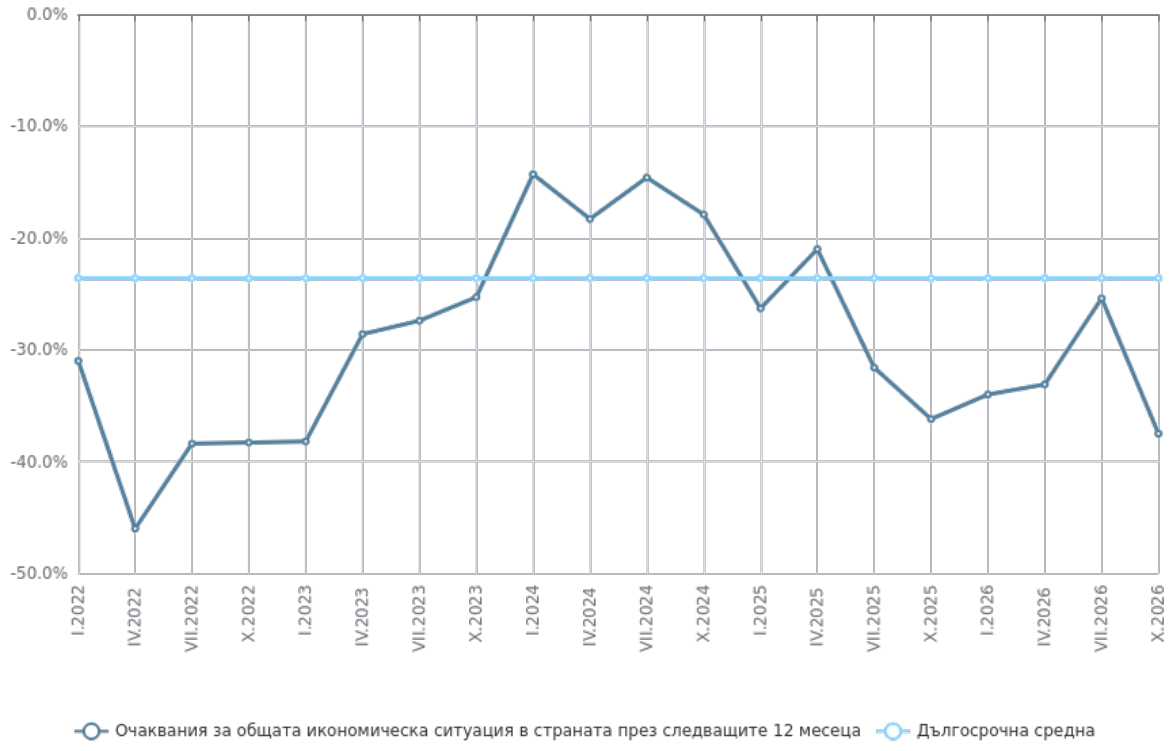
Общият показател на доверие на потребителите през октомври 2026 г. спада с 6.9 пункта спрямо нивото си от юли (от -25.7% на -32.6%) (виж фиг. 1), което се дължи на пониженото доверие сред населението както в градовете, така и в селата - съответно с 5.3 и 11.0 пункта.

Фиг. 1. Показател на доверие на потребителите

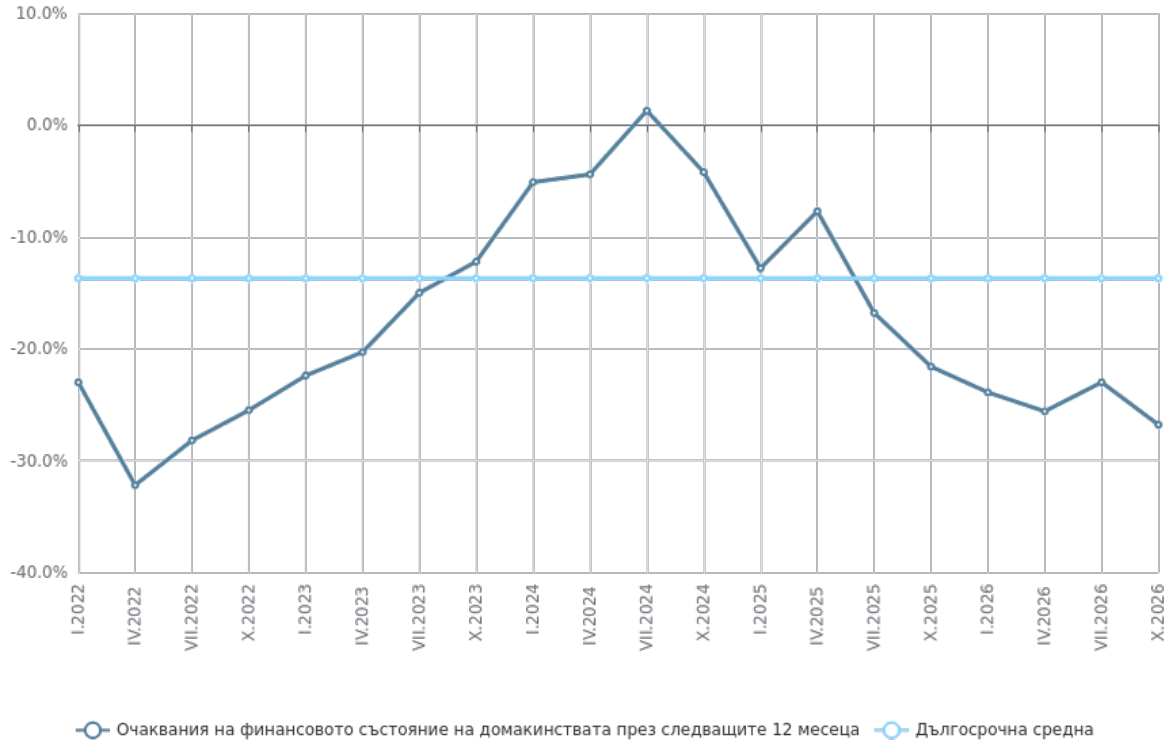

Общата оценка за развитието на икономическата ситуация в страната през последните дванадесет месеца, както и очакванията за следващите дванадесет месеца (виж фиг. 2), са по-песимистични в сравнение с предходното наблюдение, в резултат на което балансовите показатели намаляват съответно с 10.9 и 12.1 пункта. По-негативни спрямо юли са и оценките и очакванията им относно промените във финансовото състояние на техните домакинства (виж фиг. 3).

Фиг. 2. Очаквания за общата икономическа ситуация в страната през следващите 12 месеца

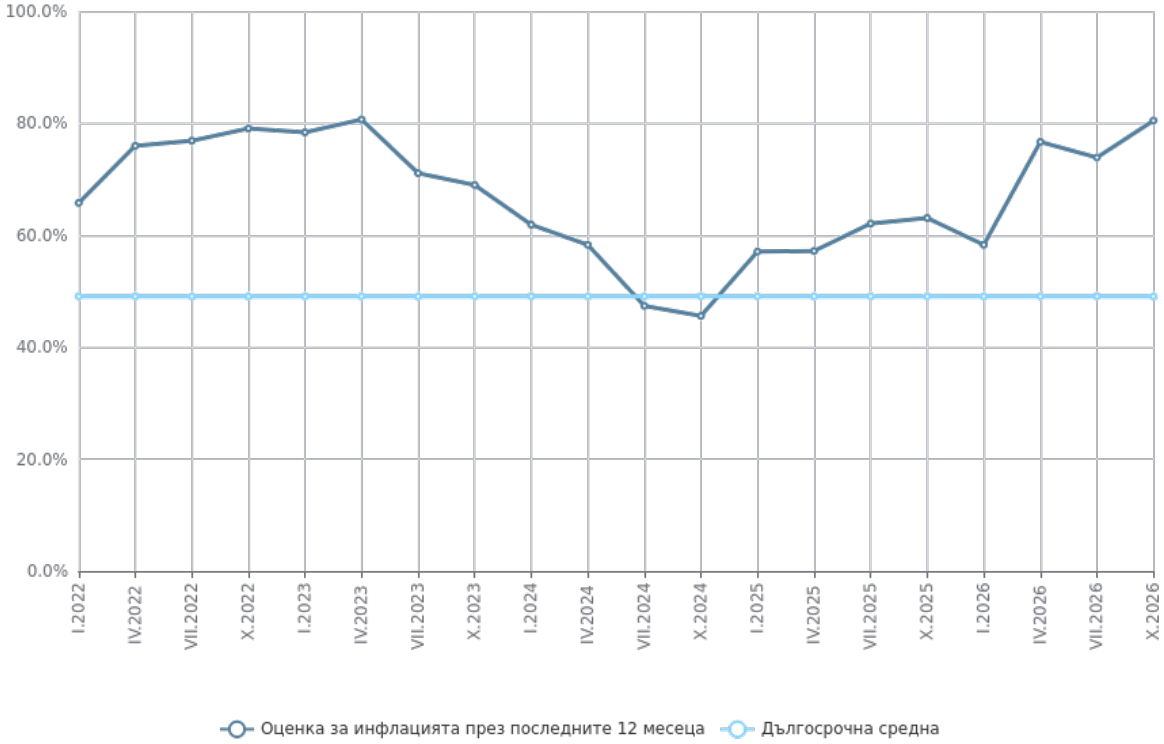

Фиг. 3. Очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

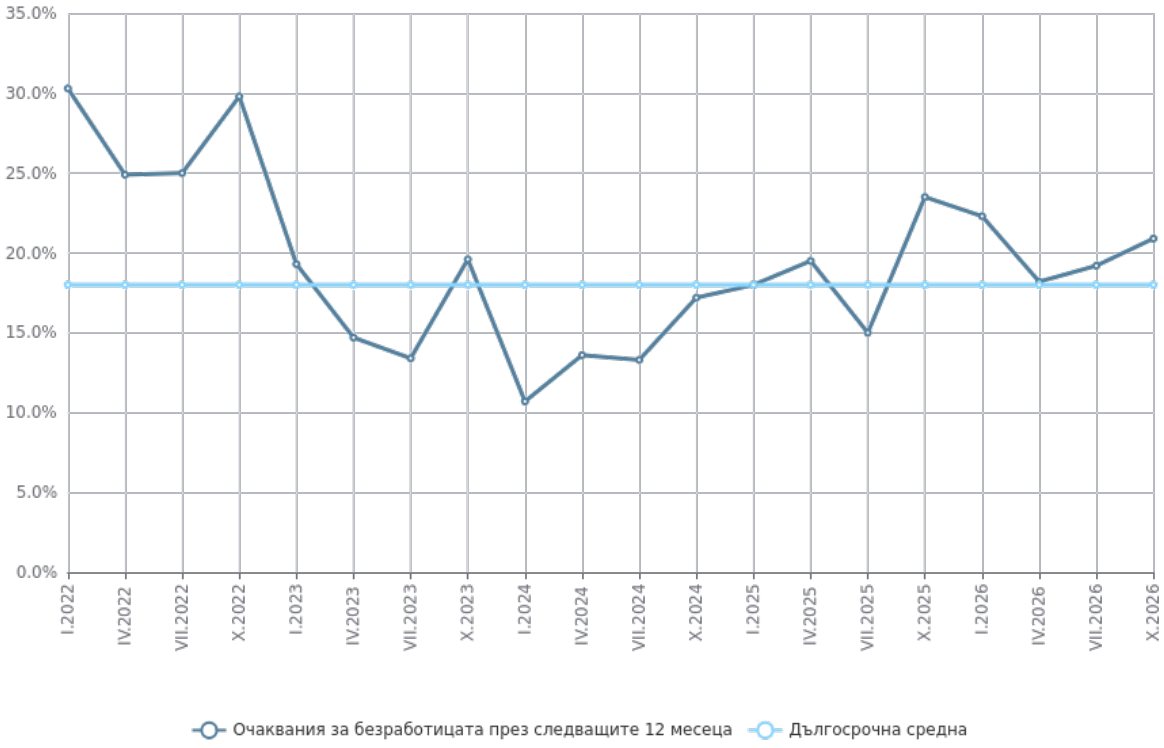
През октомври оценките на потребителите за изменението на потребителските цени през последните дванадесет месеца са по-неблагоприятни (балансовият показател се покачва с 6.6 пункта) (виж фиг. 4). Същевременно обаче инфлационните очаквания за следващите дванадесет месеца са по-слабо изразени.

Фиг. 4. Оценка за инфлацията през последните 12 месеца

Относно безработицата в страната прогнозите са, че ще има известно съкращаване на персонал през следващите дванадесет месеца, като според населението в градовете то ще бъде с по-високо темпо (виж фиг. 5).

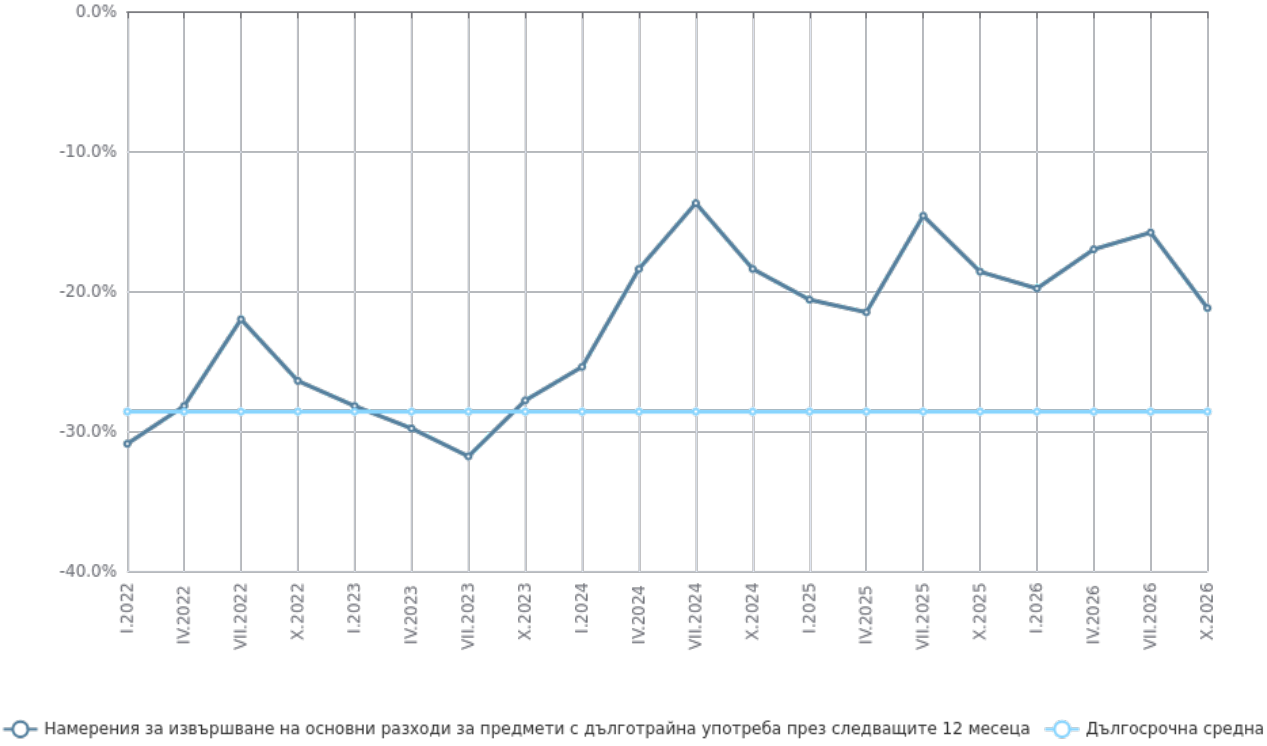
Фиг. 5. Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца

Настоящата икономическа ситуация в страната се оценява от по-голяма част от потребителите като неблагоприятна за спестяване. Негативна е и нагласата им по отношение на извършването на основни разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба[1] (виж фиг. 6) и за „подобрения в дома“ през следващите дванадесет месеца.

[1] При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.

Фиг. 6. Намерения за извършването на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба през следващите 12 месеца

Методологични бележки

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 18 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 18 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю „лице в лице“. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което от своя страна дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

Съгласно Общата хармонизирана програма на ЕС за бизнес наблюденията и наблюдение на потребителите показателят на доверие на потребителите се изчислява като средна аритметична на балансите на оценките и очакванията за финансовото състояние на домакинствата, очакванията за общата икономическа ситуация в страната и намеренията за извършването на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба.